

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЦЕНТР ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
ХУДОЖНЬО - ЕСТЕТИЧНОГО НАПРЯМУ
«ВОКАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО»

Початковий, основний, вищий рівні
5 років навчання

Київ-2025 р.

Схвалено педагогічною радою Українського державного центру позашкільної освіти,
протокол № 2 від 30 квітня 2025 року

Автор:

Сук Лариса Едуардівна – методист Українського державного центру позашкільної освіти

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робота гуртка у даному напрямі позашкільної освіти має особливе значення, оскільки нею передбачено збереження та розвиток традицій естрадної музики. Під час занять у дитячо-юнацькому колективі вихованці отримують необхідні їм знання та навички, які мають розширити їхній освітній рівень, допомагають долучитися до скарбниці світової музичної культури, виховати почуття колективного співробітництва.

Навчальна програма реалізується у гуртку художньо-естетичного напрямку музичного та вокального профілю та спрямована на вихованців віком від 7 до 25 років, які виявляють бажання займатись музикою та вокалом.

Метою програми є формування компетентностей особистості засобами вокально - інструментального гуртка.

Основні завдання полягають у формуванні таких компетентностей:

пізнавальної, яка передбачає ознайомлення з базовими поняттями та знаннями, які стосуються музичного мистецтва; розвиток пізнавальної активності; ознайомлення з кращими зразками вітчизняної та зарубіжної музики;

практичної, яка забезпечує оволодіння основами вокального апарату, гри на музичних інструментах, участі у фестивально-концертній діяльності, гри в ансамблі;

творчої, яка орієнтована на розвиток творчих здібностей вихованців, формування їхнього художньо-естетичного смаку, навичок індивідуального виконання, підвищення виконавської майстерності;

соціальної, яка спрямована на розширення загального світогляду, розвиток музичних і ритмічних здібностей, формуванню навичок професійного та соціального партнерства; виховання громадянської свідомості, національної гідності через виконання кращих творів вітчизняної музики.

Програмою передбачає навчання вихованців у групах початкового, основного та вищого рівнів впродовж 5 років навчання.

На опрацювання навчального матеріалу відводиться така кількість годин:

початковий рівень, 1-й рік навчання – 144 год. (4 год. на тиждень);

початковий рівень, 2-й рік навчання – 144 год. (4 год. на тиждень);

основний рівень, 1-й рік навчання – 216 год. (6 год. на тиждень);

основний рівень, 2-й рік навчання – 216 год. (6 год. на тиждень);

вищий рівень – 324 год. на рік (9 год. на тиждень).

Принцип організації навчання – формування груп дітей відповідно до віку та рівня підготовки. У гурток приймають дітей, які не мають медичних протипоказань, виявляють бажання до занять з вокалу або на музичному інструменті.

Під час прийому дітей проводиться анкетування (виявлення мотивів вибору та характеру зацікавленості до занять у колективі), музичне тестування (визначення музичного слуху, музичної пам'яті, почуття ритму), рухове тестування (координація рухів), фізичне тестування (відповідність анатомо-фізіологічних показників до занять на певному інструменті – будова щелеп, губ,

тонус лицьових м'язів, правильність дихального апарата).

Діти, які мають попередню музичну підготовку, приймаються після проведення анкетування, виконавського (визначення рівня попередньої підготовки) та музичного (визначення рівня музичних здібностей) тестування.

Після прийому у гурток діти ознайомлюються з музичними інструментами. Навчальний процес на початковому рівні спрямований на ознайомлення вихованців з елементарними поняттями музичної грамоти, відпрацювання правильної постановки гри на інструменті, вокальним апаратом, оволодінні основними штрихами деще та легато в динаміці піано і форте, виконання нескладних музичних творів у повільному темпі у діапазоні однієї октави; виконанні музичних творів у складі ансамблю малих форм за участю керівника гуртка (унісон, дует, тріо). Інструменти розподіляються між вихованцями з урахуванням їхніх бажань, а також музичних та анатомо-фізіологічних показників кожної дитини.

Загальний обсяг і тривалість занять на тиждень: спецінструмент, вокал – 4 год, музична грамота і сольфеджіо – 1 год.

Основний рівень навчання передбачає більш повне використання музичних знань на практиці. Вихованці можуть опановувати інші музичні інструменти; на індивідуальних заняттях вивчають більш складні музичні твори; опановують більш складні прийоми звуковедення та звуковидобування, виконавського дихання; відпрацьовують навички правильного інтонування, оволодівають виконавським апаратом музиканта.

На групових вокальних та інструментальних заняттях відпрацьовують навички колективної гри, почуття ансамблю, вивчають ансамблеві та оркестрові партії. Більш обдарованим доручають партії перших голосів. Вихованці беруть участь у концертних виступах колективу у складі ансамблю, соло – вибірково.

Загальний обсяг і тривалість занять на тиждень: спецінструмент або вокальний клас – 4 год, музична грамота і сольфеджіо – 1-2 год.

На вищому рівні навчання вихованці отримують професійні навички в оволодінні музичними інструментами або вокальним апаратом. На заняттях вони оволодівають знаннями зі сценічної майстерності, артистизму, що допомагає їм брати активну участь у концертній діяльності колективу. Обдаровані вихованці готуються до вступу в музичні навчальні заклади. Випускники, які навчаються у музичних закладах, можуть продовжувати роботу в колективі та брати участь у концертній діяльності.

Загальний обсяг і тривалість занять на тиждень: вокал, спец інструмент – 4 год, ансамбль – 2 год.

Форми організації занять: індивідуальна (гра на інструменті, оволодіння вокальним апаратом) та групова (музична грамота). Методика проведення індивідуальних занять. Тривалість заняття становить 45 хв. Підготовка до заняття (розминка, настроювання інструмента) - 5 хв; вивчення технічного матеріалу (вправи, гами, етюди) - 15 хв; вивчення музичних творів із індивідуального та ансамблевого репертуару - 20 хв; пояснення домашнього завдання - 5 хв. Під час розминки потрібно слідкувати за звучанням та

інтонацією, правильною поставою пальців, голосу.

Особливу увагу слід приділяти правильному диханню. Початкові вправи для розминки слід підбирати нескладні, адже основне їхнє призначення - вдосконалити виконавський апарат дитини. Вправи, гами, етюди та музичні твори необхідно послідовно засвоювати на кожному уроці.

Перевірка пройденого матеріалу визначає, чи відповідають правилам обраний темп, чистота звучання, динаміка, штрихи, характер виконання музичного твору.

Новий матеріал повинен базуватись на пройденому. Якщо вихованець має можливість проводити заняття вдома, слід давати йому домашнє завдання з обов'язковим поясненням тональності, аплікатури, динаміки, темпу тощо.

Міжпредметні зв'язки: українська мова та література (робота з текстами пісень, розвиток виразного читання та мовлення, формування художньо-естетичного світосприйняття), музичне мистецтво (ознайомлення з історією музичного мистецтва, національними та світовими традиціями виконання), хореографія та ритміка (розвиток почуття ритму, узгодження вокально-інструментального виконання з рухом).

Методика проведення занять з ансамблю залежно від того, як діти оволодівають вокальним апаратом, навичками гри на інструментах, керівнику гуртка доцільно об'єднувати їх у ансамблі, привчаючи до колективної гри. Ансамблі можуть бути різними за складом: дует, тріо, квартет, квінтет. Ансамблеві заняття є проміжною ланкою між індивідуальними. Основне завдання ансамблевих занять - удосконалення виконавської майстерності, формування навичок чистоти інтонування, темпової та ритмічної узгодженості, динамічної гнучкості, технічної досконалості. Заняття слід починати з нескладних вправ і музичних творів, дотримуючись якості звуку та правильного виконання штрихів.

Основними типами репетицій є: коректурна (уточнює виконавський задум, зміст, характер музичного твору), робоча (проводиться для вивчення конкретного музичного твору), прогонна (вирішує окремі завдання, пов'язані з покращенням якості звучання, встановлення необхідного темпу, динаміки тощо), генеральна (визначає рівень готовності колективу до концертного виконання вивченого музичного твору).

Контрольні заняття проводяться у формі підсумкового заняття, відкритого уроку, підсумкової репетиції або концерту та проходять не рідше одного разу на півріччя. Виконання програми оцінюється за контрольними показниками для різних рівнів підготовки.

Ресурсне забезпечення розкривається у методах опрацювання навчального матеріалу, методах і формах навчання та конкретизоване в орієнтовному переліку обладнання.

За даною програмою можуть проводитись заняття в групах індивідуального навчання, які організовуються відповідно до Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах.

Програма є орієнтовною. За необхідності керівник гуртка може внести до

календарно-тематичного плану, складеного за програмою, певні зміни, які не повинні впливати на мету, завдання та прогнозований результат освітньої діяльності.

Початковий рівень, перший рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1	Вступ	2	-	2
2	Основи музичної грамоти	18	18	36
3	Знайомство з музичними інструментами	-	2	2
4	Гра на музичному інструменті	6	30	36
5	Вокальне дихання та основні вокальні навички	13	13	26
6	Спів	-	36	36
7	Екскурсії, конкурси, свята	-	4	4
8	Підсумок	-	2	2
	Разом	39	105	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Мета і завдання гуртка. Ознайомлення з програмою. Інструктаж з техніки безпеки, протипожежної безпеки, правил поведінки. Організаційні питання.

2. Основи музичної грамоти (36 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з основами музичної грамоти (ноти, ритм, темп, динаміка). Музичний звук. Октави). Музичні звуки, їхнє написання. Тривалість звуків і пауз. Музичні ключі (скрипковий і басовий). Поняття такту, музичного розміру та ритму. Тон, півтон. Знаки альтерації. Динамічні знаки. Фермата. Тоніка, стійкі й нестійкі звуки. Мелодія, мотив, фраза.

Практична частина. Написання нот, пауз, ключів. Вправи на розвиток мелодико-гармонічного слуху (напрямок руху мелодії, її завершеність, визначення стійких і нестійких звуків, їхньої кількості тощо). Вправи на

розвиток чуття ритму (ритмічне варіювання мотивів, відбиття ритму мелодії оплесками та співом). Вправи на розвиток музичної пам'яті (повторення почутого мотиву та мелодії, вивчення вправ напам'ять).

3. Знайомство з музичними інструментами (2 год.)

Теоретична частина. Види музичних інструментів. Знайомство з музичними інструментами гуртка (гітара, клавішні, ударні тощо)..

Практична частина. Виконання простих інструментальних партій під керівництвом педагога.

4. Гра на музичному інструменті (36 год.)

Теоретична частина. Будова інструмента. Вимоги до правильної постави, дихання, звуковидобування, звуковедення.

Практична частина. Вправи на формування правильної постави в положенні сидячи та стоячи. Вправи на оволодіння основними прийомами звукоутворення, звуковидобування. Вивчення основної аплікатури, штрихів детаşe та легато (два-, чотири звуки), мажорних гам. Вивчення нескладних музичних творів малої форми. Виконання простих інструментальних партій.

5. Вокальне дихання та основні вокальні навички (26 год.)

Теоретична частина. Будова вокального апарату (дихальні шляхи, легені, діафрагма, голосові зв'язки, резонатори). Фізіологічні можливості голосового апарату під час співу. Різновиди дихання (ключичне, грудне, діафрагмально-релаксоване).

Практична частина. Базове вокальне дихання. вправи на розвиток дихання (контроль вдиху та видиху, тренування тривалості видиху). Вправи для розвитку опори звуку (робота діафрагми, стабільність повітряного потоку). Формування звички дихати «співочим диханням» у підготовці до співу. Виконання нескладних вокалізів на опрацювання дихання. Розвиток базових вокальних навичок: чисте інтонування та дикція, м'яка атака звуку, робота з динамікою.

4. Спів (36 год.)

Практична частина. Формування правильного вокального дихання для формування звучання та основних вокальних навичок. Вправи на дихання. Артикуляційні вправи. Вправи для чіткої дикції. Вправи для розвитку діапазону. Здорове голосовидобування, застосування вправ у співі простих пісень.

Вивчення нескладних пісень унісоном.

5. Екскурсії, конкурси, свята (4 год.)

Практична частина. Участь вихованців у проведенні дитячих ранків, ігрових програм, музичних конкурсів, музичних ігор і розваг, родинних свят, екскурсій. Перші виступи на відкритих заняттях та шкільних заходах.

Відвідування концертів професійних виконавців.

6. Підсумок (2 год.)

Практична частина. Підведення підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

елементарні поняття музичної грамоти;
назви нот і їх тривалості;
будову та можливості музичного інструмента;
будову та можливості вокального апарату;
базове вокальне дихання;
основні терміни та поняття вокальної техніки;
основні правила правильної вокальної постави та дихання.

Вихованці мають уміти:

володіти прийомами гри на інструменті в обсязі програми початкового рівня;
виконувати просту інструментальну партію під керівництвом педагога;
користуватися початковими навичками вокального дихання,
звуковидобування та звуковедення;
співати нескладні пісні унісоном із дотриманням ритму;

Вихованці мають набути досвіду:

роботи в колективі;
перших публічних виступів;
подолання хвилювання на сцені.

Початковий рівень, другий рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1	Вступ	2	-	2
2	Гра на музичному інструменті	6	30	36
3	Музична грамота і сольфеджіо	18	18	36
4	Ансамблева гра		26	26
5	Спів	-	36	36
6	Екскурсії, конкурси, свята	-	6	6
7	Підсумок	-	2	2

	Разом	26	118	144
--	-------	----	-----	-----

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Мета і завдання гуртка. Ознайомлення з програмою. Інструктаж з техніки безпеки, протипожежної безпеки, правил поведінки. Організаційні питання.

2. Гра на музичному інструменті (36 год.)

Теоретична частина. Особливості інструмента. Вимоги до правильної постави, дихання, звуковидобування, звуковедення.

Практична частина. Вправи на формування правильної постави в положенні сидючи та стоячи. Вправи на оволодіння основними прийомами звукоутворення, звуковидобування. Вивчення основної аплікатури, штрихів детаşe та легато (два–, чотири звуки), мажорних гам до двох ключових знаків на одну октаву, тризвуків, арпеджіо. Опрацювання складніших інструментальних партій та музичних творів малої форми.

3. Музична грамота і сольфеджіо (36 год.)

Теоретична частина. Музичний звук. Октави (мала, перша та друга). Музичні звуки, їхнє написання. Тривалість звуків і пауз. Музичні ключі (скрипковий і басовий). Музичний розмір $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, поняття такту та ритму. Тон, півтон. Знаки альтерації. Динамічні знаки. Фермата. Тоніка, стійкі й нестійкі звуки. Мажорні гами до двох знаків, тризвук. Мелодія, мотив, фраза.

Практична частина. Написання нот, пауз, ключів. Вправи на розвиток мелодико-гармонічного слуху (напрямок руху мелодії, її завершеність, визначення стійких і нестійких звуків, їхньої кількості тощо). Вправи на розвиток чуття ритму (ритмічне варіювання мотивів, відбивання ритму мелодії оплесками та співом). Вправи на розвиток музичної пам'яті (повторення почутого мотиву та мелодії, вивчення вправ напам'ять, усні музичні диктанти). Спів мажорних гам до двох знаків, тризвук, стійкі та нестійкі звуки.

4. Ансамблева гра (26 год.)

Теоретична частина. Вимоги до учасника музичного ансамблю. Прослуховування музичних творів у виконанні кращих інструментальних ансамблів. Цезура.

Практична частина. Вправи на формування почуття ансамблю, синхронності звучання, визначення ведучої партії. Вивчення ансамблевих творів та оркестрових партії по групах оркестру. Виконання творів у вокально-

інструментальному ансамблі. Вивчення дво- та триголосся. Опрацювання складніших ансамблевих форм.

5. Спів (36 год.)

Практична частина. Вправи на дихання. Артикуляційні вправи. Вправи для чіткої дикції.

Удосконалення вокальної техніки: робота над дикцією, інтонацією, розвитком діапазону. Вправи для розвитку діапазону.

Розширення репертуару – народні, естрадні, сучасні композиції.

6. Екскурсії, конкурси, свята (6 год.)

Практична частина. Участь вихованців у проведенні дитячих ранків, ігрових програм, музичних конкурсів, концертів, фестивалів, музичних ігор і розваг, родинних свят. Екскурсії. Відвідування концертів професійних виконавців.

7. Підсумок (2 год)

Практична частина. Підведення підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- елементарні поняття з музичної грамоти;
- базові поняття та знання, які стосуються музичного мистецтва;
- будову та можливості музичного інструмента;
- будову та можливості вокального апарату;
- базове вокальне дихання.

Вихованці мають вміти:

- володіти прийомами гри на інструменті в обсязі програми початкового рівня;
- користуватися початковими навичками вокального дихання, звуковидобування та звуковедення;
- узгоджувати спів і гру з музичним супроводом.

Вихованців мають набути досвіду:

- оволодіння основами вокального апарату;
- гри на музичних інструментах;
- участі у проведенні дитячих ранків, ігрових програм, музичних конкурсів, концертів тощо.

Основний рівень, перший рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	2	-	2
2.	Гра на музичному інструменті	6	40	46
3.	Ансамблева гра	6	40	46
4.	Музична грамота і сольфеджіо	18	28	46
5.	Спів	-	68	68
6.	Екскурсії, конкурси, свята	-	6	6
7.	Підсумок	-	2	2
	Разом	32	184	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Мета і завдання гуртка. Ознайомлення з програмою. Інструктаж з техніки безпеки, протипожежної безпеки, правил поведінки. Організаційні питання.

2. Гра на музичному інструменті (46 год.)

Теоретична частина. Правила користування музичними інструментами та обладнанням. Стрій музичного інструменту. Типи виконавського дихання.

Практична частина. Вправи на оволодіння основними прийомами звукоутворення, звуковидобування (глісандо, фрулато, фултон). Вивчення штрихів дета́ше, легато, нон легато, стакато, портаменто, маркато. Вивчення мажорних і мінорних гам до чотирьох-п'яти ключових знаків на дві октави, тризвуків, арпеджіо, хроматичної гами. Вивчення етюдів на різні види техніки. Вивчення музичних творів малої та крупної форм. Вивчення сольних фрагментів оркестрових творів (вибірково).

3. Ансамблева гра (46 год.)

Теоретична частина. Вимоги до учасника музичного ансамблю. Основи ансамблевого виконання, правила взаємодії у вокально-інструментальному колективі. Ансамблеві твори та оркестрові партії по групах оркестру. Цезура.

Практична частина. Вправи на формування почуття ансамблю, синхронності звучання, визначення ведучої партії. Вивчення ансамблевих творів та оркестрових партії по групах оркестру. Участь у спільних репетиціях. Виконання творів у дуетах, тріо.

4. Музична грамота і сольфеджіо (46 год.)

Теоретична частина. Вивчення всіх октав і написання нот. Тривалості звуків і пауз (шістнадцяті, тридцять другі), особливі види ритмічного поділу тривалостей. Простий і складний музичний розмір ($\frac{3}{8}$, $\frac{6}{8}$, $\frac{9}{8}$, $\frac{12}{8}$, $\frac{4}{4}$, $\frac{5}{4}$ та ін.), перемінний розмір. Синкопа. Будова мажорної та мінорної гами. Види мінору і мажору. Головні ступені ладу (Т, S, D). Музичні інтервали (до октави). Поняття акорду, тризвук, секстакорд, квартсекстакорд, септакорд, домінантсептакорд. Хроматизм. Мелізми. Модуляція. Поняття транспозиції. Знаки скорочення та спрощення нотного письма.

Практична частина. Вправи на розвиток мелодико-гармонічного слуху (визначення на слух стійких і нестійких звуків, інтервалів, акордів, видів мінору та мажору). Вправи на розвиток музичної пам'яті (вивчення вправ напам'ять, музичні диктанти).

5. Спів (68 год.)

Практична частина. Вправи на дихання. Артикуляційні вправи. Вправи для чіткої дикції. Вправи для розвитку діапазону.

6. Екскурсії, конкурси, свята (6 год.)

Практична частина. Участь вихованців у проведенні дитячих ранків, ігрових програм, музичних конкурсів, музичних ігор і розваг, родинних свят, екскурсій. Участь у концертах. Відвідування концертів професійних виконавців.

7. Підсумок (2 год)

Практична частина. Підведення підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

основні теоретичні поняття й терміни музичної грамоти;
основи ансамблевого виконання
жанри музики, основні стилі і напрямки.

Вихованці мають вміти:

володіти основами гри на музичному інструменті;
виконувати твори у малих групах (дуети, тріо)
володіти практичним вмінням сольного та ансамблевого виконавства;
виконати два сольні твори;
вільно володіти голосовим апаратом.

Вихованці мають набути досвіду:

навичок індивідуального виконання;
 гри в ансамблі;
 участі у спільних репетиціях та концертах;
 участі у фестивально-концертній діяльності,
 першого досвіду самостійної творчої інтерпретації творів;
 професійного та соціального партнерства.

Основний рівень, другий рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1	Вступ	2	-	2
2	Гра на музичному інструменті	6	40	46
3	Ансамблева гра	6	40	46
4	Музична грамота і сольфеджіо	18	28	46
5	Спів	-	68	68
6	Основи сценічної культури та акторської майстерності			
7	Екскурсії, конкурси, свята	-	6	6
8	Підсумок	-	2	2
	Разом	32	184	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Мета і завдання гуртка. Ознайомлення з програмою. Інструктаж з техніки безпеки, протипожежної безпеки, правил поведінки. Організаційні питання.

2. Гра на музичному інструменті (46 год.)

Теоретична частина. Правила користування музичними інструментами та обладнанням. Стрій музичного інструменту. Типи виконавського дихання. Особливості інтерпретації інструментальних творів різних стилів. Основні прийоми виразності в інструментальному мистецтві.

Практична частина. Вправи на оволодіння основними прийомами звукоутворення, звуковидобування (глісандо, фрулато, фултон). Вивчення

штрихів дета́ше, лега́то, нон лега́то, стака́то, портаме́нто, марка́то. Вивчення мажорних і мінорних гам до чотирьох-п'яти ключових знаків на дві октави, тризвуків, арпеджіо, хроматичної га́ми. Вивчення етюдів на різні види техніки. Вивчення музичних творів малої та крупної форм. Вивчення сольних фрагментів оркестрових творів (вибірково). Досвід самостійної творчої інтерпретації творів.

3. Ансамблева гра (46 год.)

Теоретична частина. Ансамблеві твори. Вимоги до учасника музичного ансамблю. Правила взаємодії у вокально-інструментальному колективі; Прослуховування музичних творів у виконанні кращих інструментальних ансамблів. Структура музичного твору. Вивчення творів для малих груп (дуети, тріо, ансамблі);

Практична частина. Вправи на формування почуття ансамблю, синхронності звучання, визначення ведучої партії. Виконання ансамблевих творів та оркестрових партій по групах оркестру. виконання творів у малих групах (дуети, тріо, ансамблі).

4. Музична грамота і сольфеджіо (46 год.)

Теоретична частина. Вивчення всіх октав і написання нот. Тривалості звуків і пауз (шістнадцяті, тридцять другі), особливі види ритмічного поділу тривалостей. Простий і складний музичний розмір ($\frac{3}{8}$, $\frac{6}{8}$, $\frac{9}{8}$, $\frac{12}{8}$, $\frac{4}{4}$, $\frac{5}{4}$ та ін.), перемінний розмір. Синкопа. Будова мажорної та мінорної га́ми. Види мінору і мажору. Головні ступені ладу (Т, S, D). Музичні інтервали (до октави). Поняття акорду, тризвук, секстакорд, квартсекстакорд, септакорд, домінантсептакорд. Хроматизм. Мелізми. Модуляція. Поняття транспозиції. Знаки скорочення та спрощення нотного письма.

Практична частина. Вправи на розвиток мелодико-гармонічного слуху (визначення на слух стійких і нестійких звуків, інтервалів, акордів, видів мінору та мажору). Вправи на розвиток музичної пам'яті (вивчення вправ напам'ять, музичні диктанти). Створення власних аранжувань нескладних пісень.

5. Спів (68 год.)

Практична частина. Вправи на дихання. Артикуляційні вправи. Вправи для чіткої дикції. Вправи для розвитку діапазону. Вокальна майстерність. Особливості інтерпретації вокальних творів різних стилів. Основні прийоми виразності у вокальному мистецтві.

6. Основи сценічної культури та акторської майстерності ()

Практична частина. Виконання етюдів. Основні прийоми виразності у вокальному й інструментальному мистецтві. Поєднання вокальної та інструментальної складових під час виконання. Застосовування навичок

сценічної подачі матеріалу.

7. Екскурсії, конкурси, свята (6 год.)

Практична частина. Участь вихованців у проведенні дитячих ранків, ігрових програм, музичних конкурсів, музичних ігор і розваг, родинних свят, екскурсій. Відвідування концертів професійних виконавців.

8. Підсумок (2 год)

Практична частина. Підведення підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

основні теоретичні поняття й терміни музичної грамоти;
основи ансамблевого виконання;
правила взаємодії у вокально-інструментальному колективі;
основи сценічної культури та акторської майстерності;
жанри музики, основні стилі і напрямки.

Вихованці мають вміти:

володіти основами гри на музичному інструменті;
впевнено виконувати твори у малих групах (дуети, тріо, ансамбль);
вільно володіти голосовим апаратом;
володіти практичним вмінням сольного виконавства;
володіти основними прийомами виразності у виконанні;
виконати два сольні твори.

Вихованці мають набути досвіду:

навичок індивідуального виконання;
гри та співу в ансамблі;
участі у спільних репетиціях та концертах;
участі у фестивально-концертній діяльності;
поєднання вокальної та інструментальної складових під час виконання музичних творів;
створення власних аранжувань нескладних пісень;
професійного та соціального партнерства.

Вищий рівень НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1	Вступ	3	-	3

2	Гра на музичному інструменті	18	75	93
3	Ансамблева гра	18	75	93
4	Спів	-	117	117
5	Екскурсії, конкурси, свята	-	15	15
6	Підсумок	-	3	3
	Разом	39	285	324

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (3 год.)

Теоретична частина. Мета і завдання гуртка. Ознайомлення з програмою. Інструктаж з техніки безпеки, протипожежної безпеки, правил поведінки. Організаційні питання.

2. Гра на музичному інструменті (93 год.)

Теоретична частина. Самостійне настроювання інструменту вихованцями. Віртуозні прийоми гри. Самоконтроль та аналіз виконання, визначення труднощів і шляхів їхнього подолання вихованцями.

Практична частина. Вправи на удосконалення техніки гри на інструменті.

Вивчення віртуозних прийомів гри.

Вивчення допоміжної аплікатури. Вивчення мажорних і мінорних гам до семиключових знаків на дві-три октави, тризвуків, арпеджіо, хроматичної гами. Вивчення етюдів на різні види техніки. Вивчення музичних творів малої та крупної форм. Вивчення сольних фрагментів оркестрових творів.

Підготовка сольних концертних номерів.

3. Ансамблева гра (93 год.)

Теоретична частина. Диксиленд. Прослуховування музичних творів у виконанні кращих ансамблів духових інструментів.

Практична частина. Вправи на удосконалення майстерності ансамблевої гри. Вивчення ансамблевих творів. Підготовка концертних ансамблевих номерів.

4. Спів (117 год.)

Практична частина. Вправи на дихання вищої складності. Артикуляційні вправи. Вправи для чіткої дикції. Вправи для розвитку діапазону. Вправи для складних вокальних прийомів.

5. Екскурсії, конкурси, свята (15 год.)

Практична частина. Відвідування екскурсій та виставок. Проведення родинних свят, пізнавально-ігрових програм.

6. Підсумок (2 год)

Практична частина. Підведення підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

основні терміни та поняття із сольного виконавства;

основні терміни та поняття з ансамблевого виконавства;

основні терміни та поняття з музичної грамоти і сольфеджіо;

професійні вимоги до музиканта-виконавця.

Вихованці мають вміти:

грати на музичних інструментах;

володіти основами вокального апарату;

володіти практичними навичками в обраній сфері мистецтва;

відтворювати стилістику твору;

володіти артистизмом й мати індивідуальну манеру виконання;

вміти створити образ засобами музичного виконавства;

виконувати твори з репертуару колективу;

вільно володіти вокальним диханням, чіткою дикцією, артикуляцією, мати вокальний діапазон не менше 1,5 октав, вільно володіти складними вокальними прийомами.

Вихованці мають набути досвіду:

індивідуального виконання;

гри в ансамблі;

застосування своїх музичних і ритмічних здібностей;

участі у спільних репетиціях та концертах;

участі у фестивально-концертній діяльності,

першого досвіду самостійної творчої інтерпретації творів;

професійного та соціального партнерства.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / В. Г. Антонюк. – К.: Вища школа, 2000. – 215 с.
2. Ведмедеря М. О. Веселі нотки : пісні для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку / М. О. Ведмедеря; авт. сл. Л. Куліш-Зіньків. – Тернопіль : Підручники & посібники, 2005. – 64 с.
3. Ведмедеря М. О. Веселкові барви : Пісні для старшокласників та молоді [голос (хор) з літ.-цифр. позн. супр.] / [муз.] М. О. Ведмедері. - Тернопіль : Підручники і посібники, 2007. – 127 с. : іл.

4. Гайворонський М. Співаник для дітей дошк. та шк. віку / М. Гайворонський. – К.: Музична Україна, 1993. – 127 с..
5. Лепешко В. Співучі чорнобривці. / В. Лепешко. – Тернопіль: Підручники & посібники, 2009. – 96с.
6. Семеног О. С. Український фольклор: навч. посіб. / О. С. Семеног. – Глухів: РВВ ГДПУ, 2004. – 254 с.
7. Теоретичні аспекти та практичні засади методики постановки голосу. Методичні рекомендації для студентів I-V курсів спеціальностей Музичне мистецтво і Музична педагогіка і виховання. Івано-Франківськ, Вид.-диз. Відділ ЦІТ, 2007. – 16 с.
8. Технологія звукоутворення в контексті вокально-виконавських реалій сучасності // Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. Вип. XVII-XVIII. – Івано-Франківськ, 2010.
9. Перлини української народної пісні / упор. Микола Гордійчук. – Київ: Музична Україна, 1991. – 383 с.
- 10.Юрко О. О. Вокальне виховання дітей та юнацтва в закладах загальної додаткової освіти / О .О. Юрко – Суми, 2005. – 137 с.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ

№	Обладнання	Кількість, шт..
1	Зовнішня звукова плата Apogee Ensemble	1
2	Портабельний комп'ютер Mac Book Pro	1
3	Комп'ютер стаціонарний під Win-dows	1
4	Студійні мікрофони фірми Audio Technica	2
5	Мікрофон Shure SM81-LC	1
6	Мікрофон AKG C3000B	1
7	Мікрофонний попередній підсилювач ламповий PreSonus BlueTube	1
8	Акустичні системи для контролю звуку Genelec 8250A	2
9	Акустичні системи для контролю звуку Tannoy Reveal active	2
10	Компресор PreSonus ACP 22	1

11	Синтезатор Yamaha S-80 (88 клавіш)	1
12	Мікшерний пульт Mackie 1642 Vzl 3	1
13	Навушники Beyerdynamic DT 770	2
14	Навушники Sennheiser HD 600	1
15	Кабелі фірми Canare	12
16	Мікрофонні стійки	1
17	Жорсткий зонішній диск Maxtor	1
18	Комп'ютерний екран ViewSonic	1
19	Комп'ютерний екран Samsung	1
20	Інтернет камера	1
21	Телевізор Opera	1